

Posudek oponenta diplomové práce

Autor – Kateřina Haladová

Název práce – Pozornost žáků na 1.stupni a její pravidelný nácvik

Vedoucí práce – PhDr. Ida Viktorová, PhD.

Oponent – doc. PhDr. et PaedDr. Dobromila Trpišovská, CSc.

S volbou tématu práce nelze než souhlasit, výběr je podložen autorčinou vlastní zkušeností s výukou žáků na prvním stupni. Velmi silně si uvědomuje význam pozornosti pro školní úspěšnost. Jejím cílem bylo zařadit do školního vyučování cvičení a hry pro rozvoj pozornosti a zaznamenat, zda při pravidelném nácviku dojde k jejímu zlepšení.

Práce má klasické členění na část teoretickou a empirickou, obsahově jsou však jen málo propojené. Nechci studentce upírat snahu a dobrou vůli, ale mám k textu mnoho výhrad.

Začala bych od osnovy a strukturování práce. Když odečtu číslování Úvodu a Závěru zůstává práci 14 kapitol, některé z pohledu cíle práce zcela zbytečné. Zjevné je to na začátku : Dítě v nové roli žáka aneb vstup do školy, ale i charakteristika staršího školního věku.

Od začátku čtení práce mě velmi vadila nepozornost ve vyjadřování a velké množství chyb nejen jazykových, ale i odborných. Zapisovat jsem si je přestala asi po dvou stránkách textu, je jich v práci mnoho, uvedu jen charakteristické příklady chyb.

“děti, které mají poruchu diagnostikovanou pozorností“

„hlavní hypotézou mé práce je, zdali lze pozornost dětí zlepšit pravidelným nácvikem“

„Pro cíle diplomové práce byly žáci rozdělen do dvou skupin.“

Nesoustředěnost na podstatu úkolu se výrazně promítá i v empirické části práce.

Nejpodstatnější výhrada se vztahuje k empirické části práce. Je pravda, že kognitivní funkce jsou navzájem velmi úzce propojené a pozornost se tu vlastně vždy projevuje prostřednictvím jiného poznávacího procesu nebo schopnosti. Ve výzkumné práci je ale nutné, umět tyto funkce rozlišit.

Studentka nejčastěji spojovala pozornost s pamětí – respektive neodlišovala, kdy jde o paměť a kdy o pozornost. Pochybný je i projekt výzkumu. Pokud chtěla prokázat efekt nácviku, měla druhá skupina být skupinou kontrolní. Při tomto svém rozdělení do skupin si neuvědomovala, že výkony dětí jsou odlišné nejen díky diagnostikované poruše pozornosti.

Jako výzkumnou metodu uvádí studentka pozorování dětí ve třídě a měření pozornosti na počátku a na konci výzkumu. Postrádám v práci vymezení pozorovacích jednotek i hodnoty naměřené před zahájením cvičení.

Výhrady lze mít i k průběhu procvičování pozornosti. Ta byla snad procvičována pouze v prvním úkolu. Úkoly z vlastivědy, hudební výchovy a matematiky „byly sestavovány, aby procvičily i jiné schopnosti, vědomosti“, uvádí sama autorka na str.51.

Nesourodost teoretické a empirické části je důsledkem toho, že autorka ve výzkumu neřeší podstatu a vlastnosti pozornosti. Zřejmě si to sama uvědomila a v Závěru práce tvrdí, že v obou skupinách byla porovnávána stálost, intenzita, selektivita a koncentrace pozornosti. KDE? To bych od výzkumu očekávala.

Poslední kritická poznámka se týká seznamu informačních zdrojů. Bylo by dobré dodržet v něm jednotný systém.

U obhajoby bych chtěla vysvětlit

1. rozdíl mezi distribucí (rozdělováním) a přenášením pozornosti.
2. komentář k obrázku na str. 14 – z čeho poznám, že pozornost je aktivizovaná

Jako oponent práce jsem poukázala především na chyby a nedostatky. Celkově však mohu napsat, že **práce splňuje kritéria pro hodnocení závěrečných prací a mohu ji k obhajobě doporučit.**

V Praze 27 .12.2021